Cuprins

Abrevieri ..... **XV**

Prefață ..... **XVII**

Titlul I. Un pic de teorie, numai cât e utilă în rezolvarea judiciară a cazului de malpraxis **1**

Capitolul I. Considerații preliminare. Precizări logice și terminologice 2

Secțiunea 1. Dreptul medical, o ramură de drept? Regulile după care stabilim raportul dintre dreptul penal și reglementările din domeniul sănătății 2

Secțiunea a 2-a. Malpraxis. Sensul autonom al noțiunii de eroare medicală; ce (nu) înțelege legiuitorul prin malpraxis 6

Secțiunea a 3-a. Actul medical 10

Capitolul II. Răspunderea pentru malpraxis – o răspundere profesională 12

Secțiunea 1. Relevanța caracterului profesional al răspunderii pentru abordarea teoretică și practică a cazurilor de malpraxis 12

Secțiunea a 2-a. Care sunt obligațiile profesionale și cum le identificăm 16

§1. Obligația generală de îngrijire, de a acorda asistență medicală 17

§2. Obligația de a ști 19

§3. Alte obligații prevăzute în legi 20

§4. Acte normative inferioare legii, izvor de obligații profesionale; codurile deontologice; standardele recunoscute ale profesiei 22

§5. Temeri nejustificate: standardul profesional și predictibilitatea normei penale 27
Secțiunea a 3-a. Clasificarea obligațiilor medicale 32
§1. Obligații contractuale sau delictuale? Lipsa de relevanță pentru răspunderea penală 32
§2. Criteriile relevante pentru dreptul penal 36
2.1. Obligații pozitive și negative 36
2.2. Obligații de diligență și de rezultat 37
Secțiunea a 4-a. Principiul independenței profesionale; relevanța lui pentru răspunderea penală 42

Titlul II. Infracțiunile asociate malpraxisului comise de persoana fizică 45

Capitolul I. Uciderea din culpă și vătămarea corporală din culpă 46
Secțiunea 1. Subiectul pasiv 46
§1. Categorii de subiecți pasivi 46
§2. Începutul și sfârșitul vieții – semnificația pentru analiza cauzelor de malpraxis 47
Secțiunea a 2-a. Subiectul activ. Coautoratul 49
Secțiunea a 3-a. Latura obiectivă 60
§1. Elementul material 61
1.1. Semnificația standardului profesional 61
1.2. Conduitele care pot constitui elementul material al infracțiunilor 67
1.2.1. Conduite comisive 68
1.2.2. Conduite omisive 69
1.2.3. Pluralitatea de conduite comisive și omisive ale aceleiași persoane 75
§2. Urmarea 79
§3. Legătura de cauzalitate 88
3.1. Din nou despre semnificația standardului profesional 88
3.2. Metode de stabilire a legăturii de cauzalitate. Avantajele metodei imputării obiective a rezultatului. Aplicații 90
Secțiunea a 4-a. Culpa 109

§1. Ce avem de analizat; iar delimitări și precizări..... 109
§2. Specificul condiției „trebuia să prevadă"; și aici, despre relevanța standardului profesional..... 113
§3. Specificul condiției „putea să prevadă"; relevanța circumstanțelor obiective și a celor personale 118
§4. Culpa cu prevedere. Riscul prevăzut și omisiunea de a acționa pentru înlăturarea lui..... 128

Capitolul II. Vătămarea fătului 134
Secțiunea 1. Noutatea şi necesitatea incriminării. Cum încerca practica anterioară să eludeze inexistența incriminării 134
Secțiunea a 2-a. Ce a uitat legiuitorul să reglementeze. La ce trebuie să fim atenți..... 140
Secțiunea a 3-a. Analiza principalelor elemente de conţinut ale infracţiunii 143
§1. Inexistența variantei agravate legale privind comiterea faptei ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru desfășurarea unei anumite activități..... 143
§2. Clauza de excludere a infracțiunii 144
§3. Obiectul material și subiectul pasiv..... 146
§4. Latura obiectivă 146
§5. Latura subiectivă..... 149

Capitolul III. Situații speciale privind încadrarea juridică a faptelor comise din culpă asupra femeii însărcinate..... 150

Capitolul IV. În imediata vecinătate a culpei cu prevedere: infracțiuni comise cu intenție indirectă..... 153
Secțiunea 1. Omorul și vătămarea corporală..... 153
Secțiunea a 2-a. Examen *de lege ferenda* al infracţiunii de lăsare fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate..... 155

Capitolul V. Infracţiuni contra sănătăţii publice..... 166
Secțiunea 1. Zădărnicirea combaterii bolilor..... 166
§1. Înainte și după pandemie 166

§2. Nerespectarea din culpă a măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase – analiza infracțiunii 168
Secțiunea a 2-a. Transmiterea din culpă a sindromului imunodeficitar dobândit 173

Capitolul VI. Neglijența în serviciu – în principal, despre cum este ea greșit reținută în practica judiciară 179

Titlul III. Răspunderea penală a persoanei juridice în cazurile de malpraxis. Și câte ceva despre răspunderea ei civilă 193

Capitolul I. Condițiile generale privind răspunderea penală a persoanelor juridice din domeniul sănătății: pentru ce și din cauza cui răspunde persoana juridică 194
Secțiunea 1. Categoriile de persoane juridice susceptibile de a răspunde penal pentru fapte comise în exercitarea actului medical 194
Secțiunea a 2-a. Condițiile generale pentru ca o faptă comisă în legătură cu exercitarea actului medical să poată atrage răspunderea penală a persoanei juridice 197
§1. Fapte săvârșite în realizarea obiectului de activitate al persoanei juridice 197
§2. Fapte săvârșite în interesul persoanei juridice 198
§3. Fapte săvârșite în numele persoanei juridice 198
§4. Condiția specială pentru instituțiile publice 199
Secțiunea a 3-a. Categorii de persoane fizice ale căror fapte pot angaja răspunderea persoanei juridice 202

Capitolul II. Conduite specifice ale persoanei juridice din domeniului medical 207
Secțiunea 1. Carențe în organizarea activității – nerespectarea unei obligații generale a persoanei juridice 210
Secțiunea a 2-a. Culpa privind infecțiile nosocomiale, nerespectarea unei obligații profesionale specifice a persoanelor juridice din domeniul medical 213

Secțiunea a 3-a. Utilizarea în mod necorespunzător a materialelor sanitare, dispozitivelor medicale, substanțelor medicamentoase 221

Capitolul III. Raportul dintre fapta persoanei fizice comisă în exercitarea profesiunii și cea a persoanei juridice..... 225
Secțiunea 1. Asistența medicală propriu-zisă Semnificația independenței cadrului medical în exercitarea actului medical 225
Secțiunea a 2-a. Răspunderea persoanei juridice pentru pregătirea profesională a cadrelor medicale 226
Secțiunea a 3-a. Situațiile în care calitatea actului medical este influențată de condițiile materiale asigurate de persoana juridică..... 228
Secțiunea a 4-a. Conduite ale personalului medical supuse reglementărilor interne implementate de persoana juridică 230
§1. Personalul medical încalcă reglementările interne 230
§2. Personalul medical se subordonează întocmai reglementărilor interne 231
Secțiunea a 5-a. Particularități privind răspunderea civilă a persoanei juridice în cauzele de malpraxis..... 231

Titlul IV. Cauze justificative și de neimputabilitate 241

Capitolul I. Actul medical, o faptă intenționată justificată 242
Secțiunea 1. Când mergi la medic, doare 242
Secțiunea a 2-a. Medicul își exercită o obligație, întrucât are dreptul să o facă..... 244
Secțiunea a 3-a. Consimțământul pacientului 245
§1. Pasivitatea cadrului medical față de refuzul pacientului de a primi îngrijiri medicale sau de a fi supus unui anumit act medical 247
§2. Actul medical exercitat în contra voinței pacientului 248

Capitolul II. Constrângerea fizică; gestul involuntar, aparatura defectă 252

Capitolul III. Cazul fortuit 256

Titlul V. Un pic de procedură (penală, desigur)..... 259

Capitolul I Despre exercitarea acțiunii penale și civile 260
Secțiunea 1. Reguli privind acțiunea penală 260
§1. Plângerea prealabilă a persoanei vătămate în cazul infracțiunii de vătămare corporală din culpă 260
§2. Înștiințarea Colegiului Medicilor cu privire la punerea în mișcare a acțiunii penale și cu privire la hotărârile judecătorești definitive 263
Secțiunea a 2-a. Particularități privind acțiunea civilă 266
§1. Relevanța caracterului delictual al acțiunii civile alăturate celei penale 266
§2. Lipsa oricăror impedimente procesuale pentru exercitarea acțiunii civile în procesul penal..... 267
§3. Probleme privind participarea în procesul penal a persoanei juridice alături de persoana fizică 268
3.1. Calitatea procesuală a persoanei juridice chemate să răspundă civil pentru fapta persoanei fizice 268
3.2. Cumulul calității de inculpat a persoanei juridice cu aceea de parte responsabilă civilmente..... 269

Capitolul II. Cadrul procesual – limite, obligații ale organelor judiciare 273
Secțiunea 1. Urmărirea penală: cât *in rem*, de când *in personam*? 273
Secțiunea a 2-a. Formularea completă a acuzației și stabilirea obiectului judecății..... 276

Capitolul III. Câteva probleme în legătură cu probațiunea..... 284
Secțiunea 1. Constatarea și expertiza medico-legală..... 284
§1. Diferența dintre constatare și expertiză 284
§2. Avizarea actelor medico-legale 286
Secțiunea a 2-a. Declarațiile de martori 289
Secțiunea a 3-a. Înscrisurile 295
Secțiunea a 4-a. Mijloacele materiale de probă..... 297

Secțiunea a 5-a. Valoarea probatorie a actelor de constatare/cercetare întocmite de Colegiile profesionale şi de către Comisia de monitorizare şi competenţă profesională pentru cazurile de malpraxis 298

Scheme și figuri 300

Bibliografie 309

Index alfabetic 323